

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Otakara Pochmona a soudců Mgr. Tomáše Zubka a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci **Ing. Jiřího A.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupeného Mgr. Peterem Harmečkem, advokátem se sídlem v Ostrava-Moravská Ostrava, Macharova 302/13, proti žalované **AGRO-EKO spol. s.r.o.**, IČ 45193967, se sídlem v Albrechticích, Obecní 811, zastoupené Mgr. Thomasem Mumulosem, advokátem se sídlem v Ostravě-Moravské Ostravě, Preslova 361/9, o **471.605,70 s příslušenstvím**, o odvolání žalované proti mezitímnímu rozsudku Okresního soudu v Ostravě č.j. 26C 173/2012-74 ze dne 4.3.2015,

t a k t o :

Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 3.12.2012 domáhal po žalované zaplacení částky 471.605,70 Kč s příslušenstvím z toho důvodu, že byl u žalované zaměstnán na pozici vedoucího projektu (příprava a řízení projektů), přičemž dodatkem č. 2 pracovní smlouvy ze dne 1.3.2011 bylo mezi účastníky ujednáno, že žalobci náleží odměna spočívající v hmotné zainteresovanosti na dosažených výsledcích práce, a to ve výši:
a) 9 % ze zisku dosaženého na každém projektu, který bude žalobce řídit jako vedoucí

projektu /project manager/, b) 4 % ze zisku dosaženého na každém projektu, na jehož přípravě či realizaci bude žalobce spolupracovat, a c) 1 % ze zisku dosaženého při prodeji aerobních fermentorů EWA a dalších základních výrobků AGRO-EKO /aktivní biofiltr, odsušovací jednotka/. Žalobce konkretizoval, že v období let 2011 a 2012 se podílel celkem na šesti projektech s celkovou prodejní cenou 8.600.000,- Kč, za které mu náleží odměna dle dodatku č. 2 pracovní smlouvy ve výši 471.605,70 Kč s příslušenstvím.

Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby s tím, že nárok žalobce neuznává ani co do jeho výše ani co do právního základu jeho vzniku. Žalovaná tvrdila, že dodatek č. 2 k pracovní smlouvě ze dne 1.3.2011 je neplatný pro rozpor se zákonem, pro rozpor s dobrými mravy a pro jeho obsahovou neurčitost. Žalovaná namítala, že žádný ze zaměstnanců nemá sjednanou hmotnou zainteresovanost na výsledcích práce a dodatek č. 2 se tak svým obsahem zcela odchyluje od způsobu určení výše mzdy jednotlivých vedoucích zaměstnanců žalované a vytváří tak extrémně nerovné postavení mezi zaměstnanci. Podle názoru žalované dodatek č. 2 je spíše svou povahou smlouvou o tichém společenství než dodatkem k pracovní smlouvě. Žalovaná navíc poukázala na to, že žalobce svou činností nijak nepřispěl k výsledkům podnikatelské činnosti žalované a ani se nepodílel na přípravě řízení či realizaci žádného z případů, který označuje v žalobě. U jednání konaného dne 5.9.2014 pak žalovaná strana doplnila svou argumentaci o dalších důvod, pro který považuje dodatek č. 2 za neplatný, když tvrdila, že dodatek č. 2 k pracovní smlouvě byl uzavřen v omylu, neboť žalobce tento dodatek dal jednateli žalované RNDr. Václavu H. k podpisu den před jeho odjezdem na dovolenou, přičemž jednatel žalované se domníval, že podepisuje dodatek č. 1 k pracovní smlouvě, na jehož obsahu se s žalobcem skutečně dohodl, avšak následně zjistil, že omylem podepsal dodatek č. 2. Žalovaná současně uvedla, že pokud by přesto byl shledán dodatek č. 2 k pracovní smlouvě platným, pak v takovém případě by nárok žalobce vznikl pouze ve výši 5.514,66 Kč a tvrdí, že žalobce svůj nárok vyčíslil nesprávně, neboť neuvedl většinu nákladů na tyto akce a projekty.

Okresní soud po provedeném dokazování zjistil, že podle pracovní smlouvy ze dne 28.7.2010 byl žalobce zaměstnán u žalované od 1.9.2010 jako ředitel pro realizaci. Z dodatku č. 1 k této pracovní smlouvě ze dne 1.3.2011 pak zjistil, že s účinností od 1.3.2011 byl změněn druh práce žalobce z „ředitele pro realizaci“ na „vedoucí projektu - příprava a řízení projektů“. Mzda byla sjednána ve výši 25.000,- Kč a dále náležely žalobci prémie ve výši 20.000,- Kč dle prémieho řádu platného od 1.5.2010. Jak pracovní smlouva ze dne 28.7.2010, tak i dodatek č. 1 je podepsán žalobcem a jednatelem žalované RNDr. Václavem H.

Z dodatku č. 2 k pracovní smlouvě ze dne 1.3.2011 soud zjistil, že žalobce s jednatelem žalované RNDr. Václavem H. uzavřel dodatek č. 2 k pracovní smlouvě, který nově zahrnuje tříšložkové odměňování žalobce. Vedle již sjednané měsíční mzdy ve výši 25.000,- Kč a vedle měsíčních prémie ve výši 20.000,- Kč, byla žalobci nově přiznána hmotná zainteresovanost na dosažených výsledcích práce (bod IV.3) s tím, že žalobci náleží odměna ve výši: a) 9 % ze zisku dosaženého na každém projektu, který bude žalobce řídit jako vedoucí projektu /project manager/, b) 4 % ze zisku

dosaženého na každém projektu, na jehož přípravě či realizaci bude žalobce spolupracovat, a c) 1 % ze zisku dosaženého při prodeji aerobních fermentorů EWA a dalších základních výrobků AGRO-EKO /aktivní biofiltr, odsušovací jednotka/.

Žalobci byla dána výpověď z pracovního poměru dle 52 písm. c) zákoníku práce písemností ze dne 27.2.2012. Z dopisu žalované ze dne 8.6.2012 soud zjistil, že žalovaná společnost se v tomto dopise dovolává neplatnosti dodatku č. 2 k pracovní smlouvě ze dne 1.3.2011 a uvedla, že má za to, že žalobci nenáleží žádná odměna spojená s hmotnou zainteresovaností na dosažených výsledcích práce, neboť svou práci žalobce nevykonával řádně, současně soustavně porušoval své povinnosti, nikdy nespolupracoval na zhotovení a montáži technologických částí staveb strojů a zařízení a nebyl ani pověřen přípravou či řízením žádné výroby nebo dodávek, natož pak projektu.

Dále soud provedl zjištění se smluv o dílo, které žalobce konkretizoval v žalobě, vyslechl svědky a jako účastníka řízení žalobce a zjistil, že žaloba je co do základu důvodná. Žalobce v řízení prokázal, že s žalovanou uzavřel dodatek č. 2 k pracovní smlouvě, jímž byla žalobci přiznána hmotná zainteresovanost na dosažených výsledcích jako shora uvedeno. Tato hmotná zainteresovanost žalobce je nárokovou složkou mzdy, na jejíž vyplacení žalobci vzniká nárok při splnění objektivně stanovených kritérií nezávisle na rozhodnutí zaměstnavatele. Ze svědeckých výpovědí soud zjistil, že žalobce plněním dílčích úkolů se spolupodílel na realizaci obchodních případů a dodatek č. 2 k pracovní smlouvě je konstruován tak, že žalobci náleží odměna nejen v případě, kdy takový projekt vede, nýbrž i v případě, kdy pouze spolupracuje na jeho přípravě či realizaci, přičemž v takovém případě mu náleží odměna ve výši 4 % zisku dosaženého projektu. Pokud jde o prodej aerobních fermentorů, žalobce se osobně nepodílel na prodeji, ovšem náleží mu odměna ve výši 1 % ze zisku, aniž by musela být prokázána jeho účast na takovém prodeji.

Z uvedeného vyplývá, že žalobci vznikl nárok na vyplacení odměny dle dodatku č. 2 k pracovní smlouvě na základě uvedených uskutečněných obchodů, avšak zodpovězení otázky, jaký zisk žalovaná ve skutečnosti z těchto obchodů měla a v jaké výši nárok na odměnu žalobci vznikl, si vyžádá další rozsáhlé dokazování. Dle názoru soudu prvního stupně je proto hospodárné, aby bylo nejprve rozhodnuto o základu nároku ve smyslu ustanovení § 152 odst. 2 věta druhá o.s.ř., přičemž o konkrétní výši plnění bude rozhodnuto v konečném rozsudku.

Pokud žalovaná namítala, že dodatek č. 2 k pracovní smlouvě ze dne 1.3.2011 je neplatný pro rozpor se zákonem, pro rozpor s dobrými mravy a pro jeho obsahovou neurčitost, okresní soud odkázal na ustanovení § 19 odst. 3 zákoníku práce, podle kterého neplatnost právního jednání nemůže být zaměstnanci na újmu, nezpůsobil-li neplatnost výlučně sám. Pokud žalovaná s žalobcem dodatek č. 2 k pracovní smlouvě uzavřela a v rámci něj mu přiznala uvedenou nárokovou fakultativní složku mzdy, pak se nemůže posléze dovolávat neplatnosti tohoto právního jednání, a to poté, co žalobce na základě něj, se začne domáhat svých práv. Navíc žalovaná v řízení neprokázala své tvrzení o tom, že se odměňování žalobce podle dodatku č. 2 k pracovní smlouvě zcela odchyluje od způsobů určení výše mzdy jednotlivých

vedoucích zaměstnanců žalované a vytváří tak extrémně nerovné postavení mezi zaměstnanci. Ze svědeckých výpovědí Ing. H. a RNDr. H. soud zjistil, že také jiní zaměstnanci žalované měli vícesložkové odměňování závislé na hospodářských výsledcích žalované.

Soud neuvěřil tvrzení žalované, že jednatel žalované RNDr. Václava H. uzavřel dodatek č. 2 v omylu. Soud má zato, že pokud by skutečně jednatel žalované tento dodatek podepsal omylem, pak by tento omyl začal namítat bezprostředně poté, co by vyšel najevo. Žalovaná společnost však postupovala zcela jinak a vůči dodatku č. 2 nejprve namítala jeho neplatnost pro rozpor se zákonem, pro rozpor s dobrými mravy a pro jeho obsahovou neurčitost, jak plyne z dopisu žalované ze dne 8.6.2012, a rovněž z původního procesního stanoviska žalované zaslané soudu dne 11.12.2013. Pokud posléze žalovaná u jednání dne 5.9.2014 začala namítat neplatnost dodatku č. 2 z důvodu omylu, pak má soud za to, že s ohledem na předchozí stanoviska žalované, se jedná o účelovou reakci na důkazní situaci v tomto řízení.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podala žalovaná odvolání, domáhala se, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení s odůvodněním, že žalovaná má za to, že provedené dokazování svědčí o tom, že dodatek č. 2 k předmětné pracovní smlouvě byl uzavřen Istí ze strany žalobce, tj. žalovaná až doby, kdy se žalobce začal domáhat svých nároků, které uplatňuje v žalobě o uzavření dodatku č. 2, vůbec nevěděla. Žalobce se poprvé na žalovanou v této věci obrátil teprve dopisem od právního zástupce žalobce ze dne 27.9.2012 a tříletá promlčecí doba pro uplatnění relativní neplatnosti uplynula teprve 27.9.2015. Pokud se žalovaná dovolala relativní neplatnosti již dne 5.9.2014 (neplatnost dodatku v důsledku omylu jednatele žalované - pozn. odvolacího soudu), tak tříletá promlčecí doba uplynula teprve dnem 27.9.2015. Pokud se tedy žalovaná dovolala relativní neplatnosti již dne 5.9.2014, nemůže být její námitka neplatnosti promlčena. Žádný ze zaměstnanců žalované nikdy neměl v rámci mzdových podmínek sjednání konkrétní procentuální odměnu v závislosti na zisku dosaženého při jednotlivých projektech nebo prodejkách. To, že žalobce byl jediným, kdo by takovou odměnu měl mít sjednání, jednak potvrzuje skutečnost, že dodatek č. 2 byl podepsán Istí a jednak činí tento dodatek neplatným pro rozpor s dobrými mravy a rozpor se zásadou rovného odměňování zaměstnanců. Pokud zaměstnanec neodvedl žádnou práci, tak jako žalobce při prodeji aerobních fermentorů, tak mu za takovýto prodej nemůže vzniknout nárok na odměnu.

Žalobce navrhoval potvrzení rozsudku soudu prvního stupně jako věcně správného a poukazoval na tu skutečnost, že žalovaná v průběhu řízení měnila svou argumentaci, kterou zdůvodňovala neplatnost předmětného dodatku.

Krajský soud jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání žalované proti rozsudku soudu prvního stupně bylo podáno ve lhůtě uvedené v § 204 odst. 1 o.s.ř., přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení jemu předcházející, se zřetelem k ustanovení § 206 odst. 2 a § 212 o.s.ř., a po doplnění dokazování dospěl k závěru, že odvolání není důvodné. Soud prvního stupně v této fázi řízení řádně zjistil skutkový stav a rovněž jeho právní závěry jsou správné.

Z žádosti žalobce adresované RNDr. Václavu H. ze dne 1.3.2012 odvolací soud zjistil, že tímto dopisem žalobce urgoval vyplacení odměn dle dodatku č. 2 k pracovní smlouvě, poukazyval na to, že tímto dodatkem je řešena v článku VI.3 jeho hmotná zainteresovanost na výsledcích práce, ovšem v rozporu s ujednáním mu odměny vyplaceny nebyly.

Na tuto písemnost žalobce reagoval RNDr. Václav H. e-mailem ze dne 14.3.2012 tak, že žalobci sdělil: „Ahoj Jirko, v příloze zasílám jednoduchou dohodu. V kopii zasílám Petrovi, aby připravil bod 5. Nechtěl jsem podrobně rozebírat některé body, to uděláme ústně, pokud to budeš vyžadovat. Po podpisu této dohody jsem připraven za firmu s Tebou dlouhodobě spolupracovat“.

Navržená dohoda mezi účastníky v záležitostech personálních souvisejících s jeho odchodem z pracovního poměru zahrnovala:

„1. Ve smyslu plnění článku IV.3. dodatku č. 2 k pracovní smlouvě bude Ing. A. proplacena částka 85.000,- Kč

2) Strany se dohodly, že dnem 1.1.2012 bude dodatek č. 2 zrušen

3) Strany se dohodly o zápočtu odměny (viz čl. 1) a splátkou za prodaný firemní automobil Honda

4) Strany se dohodly, že uzavřou pro další období 6 měsíců smlouvu o provádění doposud prováděných prací

5) Jednatel zmocňuje Ing. Petra H., obchodního ředitele, k vytvoření modelu spolupráce. Bude se jednat o 2 složky placené služby, a to měsíčního paušálu a pohyblivé složky v závislosti na konkrétních zakázkách“.

Jak vyplývá z přiložených dokladů smlouva nakonec podepsána nebyla a žalovaná zaslala žalobci dopis ze dne 8.6.2012 nazvaný „Vyjádření k žádosti o předložení dokladů pro výpočet mzdových nároků ze dne 28.5.2012“, z jehož obsahu vyplývá, že žalovaná se dovolává neplatnosti dodatku č. 2 ze dne 1.3.2011 k pracovní smlouvě z důvodu jeho obsahové neurčitosti.

Dále odvolací soud poukazuje na vyjádření žalované ze dne 2.10.2014, ve kterém žalovaná mimo jiné soudu sděluje, že s ohledem na koncentraci soudního řízení, pak pouze z opatrnosti a pouze pro případ, že by dodatek č. 2 byl přesto shledán platným, doplňuje v částech III. - VI. tohoto podání tvrzení a důkazní návrhy k tomu, že v takovém případě by nárok žalované vznikl pouze ve výši 5.514,66 Kč. Zisk z jednotlivých akcí a projektů totiž žalobce vyčíslil nesprávně, když neuvedl většinu nákladů na tyto akce a projekty. Žalovaná tedy činí níže uvedené důkazy zejména proto, aby uvedla hodnoty těchto zisků na pravou míru.

Odvolací soud považuje za nutné k námitkám žalované týkajících se neplatnosti předmětného dodatku uvést, že podle pracovní smlouvy ze dne 28.7.2010 žalobce vykonával práci ředitele pro realizaci, následně 1.3.2011 se účastníci dohodli na změně ustanovení bodu I. pracovní smlouvy s tím, že byl dohodnut nový druh práce, a to „vedoucí projektu - příprava a řízení projektů“. Podle tohoto dodatku č. 1 měla by

činit sjednaná mzda žalobce 25.000,- Kč a prémie 20.000,- Kč, vycházející z prémiového řádu platného od 1.5.2010. Žalobce s dodatkem č. 1 k pracovní smlouvě souhlasil pouze za předpokladu, že účastníci podepíší i dodatek č. 2 k pracovní smlouvě, dle kterého se účastníci dohodli na změně ustanovení bodu IV. pracovní smlouvy s tím, že dále byla dohodnuta hmotná zainteresovanost na dosažených výsledcích práce, jak shora uvedeno. Podle bodu IV.4 pro stanovení výše odměny dle bodů IV.3 a) a IV.3 b) bude zisk daného projektu vypočten jako rozdíl: *celková výše fakturace dle příslušné SoD - (minus) celková výše nakupovaných dodávek a služeb pro daný projekt - (minus) celková výše nákladů na dodávky vlastní výroby* stanovena dle kalkulace nákladů výroby pro příslušné časové období. Dále bylo dohodnuto v článku IV. 5, že pro stanovení výše odměny dle bodu IV.3 c) bude zisk při prostém prodeji aerobních fermentorů EWA a dalších základních výrobků AGRO-EKO vypočten jako rozdíl: *fakturovaná prodejní cena - (minus) celková výše nákladů vlastní výroby* stanovena dle kalkulace nákladů výroby pro příslušné časové období.

V době trvání pracovního poměru mezi účastníky tedy v žádném případě nebylo sporné, že dodatek č. 2 k pracovní smlouvě ze dne 1.3.2011 byl mezi účastníky uzavřen, nebyl ani spor o způsobu vyčíslení odměny podle článku IV.3, když žalovaná sama navrhovala v uzavřené dohodě, že žalobci vyplatí částku 85.000,- Kč. Za tohoto stavu je nutno souhlasit se závěrem soudu prvního stupně, že námitky žalované týkající se dodatku č. 2 k pracovní smlouvě, týkající se neplatnosti pro rozpor se zákonem, pro rozpor s dobrými mravy a pro jeho obsahovou neurčitost, nemohou v žádném případě obstát. Podle názoru odvolacího soudu je tento dodatek zcela jasně a obsahově určitý a již vůbec nelze hovořit o rozporu s dobrými mravy, a pokud jde o námitku, že je neplatná pro rozpor se zákonem, ani k této námitce nelze přihlížet. Podle § 110 odst. 1 zákoníku práce za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohoda. Je nepochybné, že toto ustanovení slouží na obranu zaměstnanců, kterým za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty u zaměstnavatele náleží stejná mzda, plat nebo odměna z dohody a nikoliv k tomu, aby se zaměstnavatel, který se zaměstnancem uzavřel dohodu o odměňování následně bránil tím, že tento zaměstnanec pobírá vyšší odměnu než ostatní zaměstnanci. Navíc v daném případě je nezměřitelné, jakou práci žalobce odváděl, neboť žádný ze zaměstnanců nepracoval na stejné pozici jako žalobce a v řízení bylo zjištěno, že i jiní zaměstnanci měli nárok na prémii, nicméně to byli tzv. cílové prémie, které byly vypisovány ředitelem žalované. Pokud žalovaná souhlasila a podepsala s žalobcem dohodu, že jeho nárok je dán již přímo v pracovní smlouvě, nelze na této skutečnosti spatřovat nic, co by bylo v rozporu se zákonem.

Odvolací soud se zcela ztotožňuje s názorem soudu prvního stupně, že nebylo uvěřeno tvrzení žalované, že RNDr. Václav H. uzavřel dodatek č. 2 v omylu a tomuto absurdnímu tvrzení nelze uvěřit ani z důvodu vzájemného jednání, která následovala a které odvolací soud popsal výše. Za tohoto stavu, kdy nebylo prokázáno tvrzení žalované, že by byl uzavřen dodatek č. 2 v omylu, je zcela nadbytečné zabývat se otázkou promlčení vznesené relativní námitky neplatnosti z tohoto důvodu.

Navíc je nutno poukázat na tu skutečnost, že soud prvního stupně se nezabýval výši uplatněného nároku, toliko dospěl k závěru v mezitímním rozsudku, že žaloba je co do základu důvodná, což koneckonců ani nepopírá žalovaná, která ve shora uvedeném vyjádření tvrdí, že žalobci vznikl pouze nárok ve výši 5.514,66 Kč, tedy jinými slovy, v tomto rozsahu je žaloba důvodná.

K odvolacím námitkám je nutno uvést, že není pravdivé tvrzení žalované, že žalovaná se dozvěděla o dodatku č. 2 až když se žalobce začal domáhat svých nároků, a to dopisem od právního zástupce ze dne 27.9.2012, a to z důkazů, jak výše uvedeno, o jednání účastníků. Pokud se jedná o výši uplatněného nároku, k této otázce se odvolací soud v této fázi řízení nevyjadřuje.

Rozsudek soudu prvního stupně byl jako věcně správný s ohledem na ustanovení § 219 o.s.ř. potvrzen s tím, že bude na okresním soudě, aby se v dalším řízení zabýval výši odměny dle dodatku č. 2 k pracovní smlouvě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je možno podat dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak, a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Ostravě.

V Ostravě dne 16. prosince 2015

Za správnost vyhotovení:
Bc. Renáta Plíhalová

JUDr. Otakar Pochmon, v.r.
předseda senátu